

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ МЕТОДАМ ЕФЕКТИВНОГО ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ТА КУЛЬТУРИ ПОВОДЖЕННЯ З НЕЮ

Андріяш Є.В., курсант 210
навчальної групи ННІ № 1НАВС.

Науковий керівник: доцент кафедри
вогневої та спеціальної фізичної
підготовки ННІ №1 Максимов С.П.

В сучасних умовах діяльності Національної поліції (НП) України негайного вирішення потребує проблема попередження надзвичайних подій серед особового складу і, в першу чергу, тих, які призводять до травматизму та загибелі співробітників НП. Як показують дослідження, 3/5 випадків фізичного травматизму та 1/3 випадків загибелі особового складу відбувається під час безпосереднього виконання ними своїх службових обов'язків. Більшість з них пов'язані з фактами чинення опору працівникам поліції затримуваними злочинцями, правопорушниками, у тому числі і такими злочинцями, що мають навички з бойової та спеціальної підготовки. Для того, щоб поліцейський отримав стійкі навички поведінки зі зброєю, що в свою чергу переросте у культуру поведінки зі зброєю, необхідно визначити відповідні особливості навчання методам ефективного застосування вогнепальної зброї.

Дослідженням проблеми частково або опосередковано займалися фахівці з адміністративного права, адміністративної діяльності, інших галузей правових наук: Л.М. Вайнштейн, А.В.

Громов, В.І. Жуковський, С.А. Ковальов, Д.М. Крадожон, І.П. Петров, Е.В.Сорокін, О.С. Федченко.

Ціль дослідження: визначити основні методи та засоби, що застосовуються в процесі підготовки поліцейських на вогневій підготовці з метою досконалого оволодіння зброєю.

Аналіз випадків загибелі і травмування працівників Національної поліції і Національної гвардії України при виконанні службових завдань охорони публічного порядку показує, що традиційні засоби активного захисту, які входять до екіпіровки патрульних не забезпечують в повному обсязі особисту безпеку. Тому спроба наряду затримати озброєного злочинця часто закінчується пораненням та загибеллю патрульних.

Як показують дослідження з питань застосування правоохоронцями вогнепальної зброї, для вогневого двобою на близьких відстанях між співробітниками поліції і злочинцями на сьогоднішній день характерні такі особливості:

- високий темп стрільби з обох сторін;
- ведення правоохоронцями неприцільного вогню;
- невикористання правоохоронцями укриттів;
- невикористання тактичних прийомів (відходу з лінії ведення вогню злочинцями, тактичних пересувань, спостереження за оточуючою обстановкою і т. ін.);
- індивідуальна тактика дій співробітника поліції, навіть при діях у складі групи.

Однією з розповсюджених помилок українських поліцейських, незалежно від місця роботи, фаху і посади, є помилка в оцінці правопорушника. В зв'язку з цим пропонуються розроблені методичні рекомендації, які повинні допомогти співробітнику поліції у прийнятті правильного рішення на стадії візуального контакту з порушником

(злочинцем). Оцінка правопорушника полягає у визначенні ступеня його озброєності, оцінці його одягу, фізичного та психічного стану. Насамперед слід звернути увагу на наявність у правопорушника вогнепальної чи холодної зброї, а також предметів, які можуть бути використані замість неї з такою ж метою.

Готовність до відкриття вогню (приведення зброї у готовність) визначається наявністю приєднаного спорядженого магазину, виключенням запобіжника, курком, поставленим на бойовий взвод, положенням зброї (наведена на ціль, знаходиться в кобурі тощо).

З бойових якостей необхідно знати:

- чи є зброя автоматичною або самозарядною;
- місткість магазину;
- забійна сила кулі дія боеприпасу, який використовується в даному зразку зброї;
- час приведення зброї в готовність до відкриття вогню (час першого пострілу).

Культура поводження зі зброєю є сукупність прийомів і методів максимально ефективного і безпечного застосування зброї.

Це визначення дуже точно розкриває суть поняття, що охоплює всі області взаємин між людиною і зброєю. Структурно культура роботи зі зброєю складається з трьох основних частин: правила збереження, догляд і транспортування зброї; правила техніки безпеки при роботі з ним; методи максимально ефективного його застосування.

Словом, із причин, пов'язаних з ефективністю застосування зброї, виходить, мало знати прийоми, що дають максимальний ефект, що дозволяють вижати зі зброї такі показники, про які не припускали навіть самі конструктори,

необхідно строго дотримувати відповідні правила і мати добрі напрацьовані, відточені до автоматизму навички.

З метою забезпечення особистої безпеки працівника поліції при виконанні службових обов'язків пропонуються наступні методи максимально ефективного застосування вогнепальної зброї:

Усі маніпуляції з запобіжником пістолета виконуються великим пальцем руки, що утримує рукоятку пістолета. У даному випадку мова йде про пістолет ПМ. Треба сказати, що в цієї моделі запобіжник конструктивно розташований дуже вдало для правши і зовсім невдало для шульги. При правильному хваті рукоятки він зручно розташовується над великим пальцем руки, дозволяючи швидко зняти чи поставити зброю на запобіжник.

При переводі затвора назад він утримується тільки великим і вказівним пальцями. Такий спосіб повинний застосовуватися у всіх випадках роботи з затвором пістолета. Результатом випадкового пострілу в цьому випадку дуже легко може виявитися лікоть самого стрільця. До того ж при переводі затвора назад з утриманням його всіма пальцями унеможливилося одночасне виведення пістолета на лінію пострілу.

В ситуації вогневого контакту досилання патрона в патронник у ручній нарізній короткоствольній зброї здійснюється переводом затвора назад з одночасним виводом пістолета на лінію пострілу. Для працівника поліції ця дія має принципове значення, тому що під час вогневого контакту кожна зайва секунда зволікання може виявитися для нього фатальною.

Усі штатні маніпуляції зі зброєю повинні виконуватися без візуального контролю зброї стрільцем. У звичайному житті людина, як правило, дивиться на руки, коли щось ними робить.

Під час вогневого контакту оперативна ситуація може мінятися дуже швидко, так що, відвернувшись навіть на кілька секунд, поліцейський може упустити контроль над ситуацією.

З огляду на все це, під час вихідної підготовки і наступного поточного тренінгу стрільцю необхідно приділяти досить уваги практиці звертання зі зброєю наосліп (включаючи неповне розбирання - збирання пістолета й усунення утикання і перекосу патрона в патроннику).

Під час ведення вогневого контакту при зміні магазину в патроннику повинний залишатися останній патрон. Це також вимога, обумовлена оперативною роботою. У бойовій обстановці воно не тільки скорочує час перезарядження зброї, але і дає шанс стрільцю в разі потреби зробити постріл ще до того, як буде замінено магазин. Це цілком може зберегти стрільцю життя.

Висновки: відомо, що, навчившись один раз їздити на велосипеді, не розучишся вже ніколи. Зовсім інша справа - стрілецькі навички. Вони вимагають регулярних тренувань навіть для добре підготовлених стрільців. А вона, у свою чергу, ніколи не з'явиться, якщо навчальний процес буде будуватися за принципом «на тренуванні роблю як простіше (чи безпечніше), а от у реальному бої зроблю як треба». Тому, вогнева підготовка поліцейського повинна проходити систематично, постійно та ефективно. На нашу думку, вивчення цієї проблеми на даний час є досить актуальним, перспективним і потребує додаткового дослідження на науковому рівні.